

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 656
van **GWENNY DE VROE**
datum: 11 mei 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Aanpak zwerfvuil - Sensibilisering sigaretten- en kauwgomsector

Op 16 september 2016 keurde de Vlaamse Regering het uitvoeringsplan huishoudelijk afval goed. Volgens dit plan komen volgende productgroepen nog vaak voor in het zwerfvuil: sigarettenpeuken, kauwgom en verpakkingen van voeding.

Het uitvoeringsplan streeft ernaar om de producenten en de verdelers aan te moedigen om innovatieve initiatieven en oplossingen te vinden die de consument helpen om producten niet meteen na gebruik weg te gooien. Een voorbeeld hiervan zijn de zakasbakken. Daarnaast moeten producenten ook inspanningen leveren op vlak van productdesign die het ontstaan van zwerfvuil tegengaan. In de planperiode zal verder onderzoek uitgevoerd worden rond product-specifieke aanpakken (bijv. kauwgom en peuken).

1. Op welke manier moedigt de minister de producenten en de verdelers aan om innovatieve initiatieven en oplossingen te vinden?
2. Wat is de stand van zaken van het onderzoek naar de zogenaamde zakasbakken?
3. Op welke manier sensibiliseert de minister de sector om inspanningen te leveren op vlak van productdesign om het ontstaan van zwerfvuil tegen te gaan?
4. Wat is de stand van zaken van het onderzoek rond product-specifieke aanpakken, voor bijvoorbeeld kauwgom en sigarettenpeuken?

Gelet op het feit dat sigarettenpeuken een relatief groot onderdeel vormen van het zwerfvuil en het feit dat kauwgom moeilijk te verwijderen is uit de omgeving, krijgen deze twee sectoren veel aandacht.

De minister heeft in de commissie Leefmilieu van 2 mei jl. verklaard dat er momenteel onderhandelingen zijn met zowel de sigarettensector als met FEVIA. Daarnaast test de minister de effecten uit van een aantal genomen maatregelen op specifieke doelplaatsen met betrekking tot sigarettenpeuken, zijnde peukentegels die reeds op verschillende plaatsen gelegd zijn. De opties voor de vermindering van het aandeel kauwgom in het zwerfvuil zijn nog volop in onderzoek.

5. Over welke specifieke acties, maatregelen of doelstellingen zijn er momenteel onderhandelingen met de sigarettensector en met FEVIA? Naar welk resultaat streeft de minister?

6. Wanneer zal de evaluatie van de reeds genomen maatregelen op specifieke doelplaatsen met betrekking tot sigarettenpeuken, zoals peukentegels, plaatsvinden? Welke timing wordt hiervoor gebruikt?
7. Welke bijkomende maatregelen plant de minister om het aandeel aan sigarettenpeuken te verminderen?
8. Momenteel lopen de contacten met de OVAM en de kauwgom- en sigarettenfabrikanten moeizaam, aldus de recente verklaringen van de minister.
 - a) Wat zijn de belangrijkste oorzaken waardoor de overlegmomenten moeizaam verlopen?
 - b) Op welke manier zal de minister de betrokkenheid van de kauwgom- en sigarettenfabrikanten toekomstgericht doen toenemen?
9.
 - a) Hoeveel overlegmomenten vonden er sinds de ondertekening van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval plaats? Graag een overzicht.
 - b) Hoe evalueert de minister deze overlegmomenten?
 - c) Wat zijn de belangrijkste conclusies na de overlegmomenten?
10. Welke opties zijn er momenteel in onderzoek om het aandeel kauwgum in het zwerfvuil te verminderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 656 van 11 mei 2017

van **GWENNY DE VROE**

- 1+3. Dit jaar werd in de Greener Packaging Award die jaarlijks wordt uitgeschreven, binnen het selectiecriterium kringlooeconomie specifiek de vermelding gemaakt dat het verminderen van zwerfvuil een van de items is die meegenomen kan worden.
2. Het onderzoek naar zakasbakken is nog niet gebeurd. Wel wordt tijdens de zomermaanden, samen met de provincie West-Vlaanderen, het gebruik van strandasbakjes onderzocht.
4. Voor kauwgom zijn er nog geen product-specifieke aanpakken gebruikt. In tegenstelling tot bij peukenrecipiënten is het vaak moeilijker om deze te hergebruiken. In het Verenigd Koninkrijk zijn er wel reeds succesrijke initiatieven geweest waarbij kauwgomrecipiënten werden vervaardigd uit ingezamelde oude kauwgommen. Er moet bekeken worden of deze in Vlaanderen ook succesvol kunnen ingezet worden. Sigarettenupeuken maken het merendeel uit van het aantal stuks zwerfvuil aan haltes van het openbaar vervoer. Derhalve zal er in samenwerking met De Lijn worden onderzocht of het zinvol is om peukentegels te plaatsen aan haltes van het openbaar vervoer in de strijd tegen zwerfvuil.
- 5-6. In het Operationeel Plan zwerfvuil en sluikestort 2016-2018 is opgenomen dat we andere sectoren stimuleren om hun verantwoordelijkheid op te nemen in het kader van het zwerfvuilprobleem en om financieel en participatief toe te treden tot de overeenkomst. Het ter beschikking stellen van 1000 peukentegels door de sigarettensector is een eerste gevolg van de lopende onderhandelingen. Er wordt gestreefd naar zowel een financiële als een participatieve deelname van deze sectoren met het oog op minstens een financiële bijdrage onder de vorm van geld of van het ter beschikking stellen van materiaal dat dan een zekere som vertegenwoordigt. Een eerste evaluatie zal in 2018 gebeuren.
7. Naast de algemene anti-tabakscampagnes die momenteel lopen, is het de bedoeling om nog andere zaken te onderzoeken. Zo wordt op 28 juni 2017 een workshop gepland met de leden van het Clean Europe Network om na te gaan wat in andere landen gebruikt wordt om deze problematiek aan te pakken.
8. De belangrijkste oorzaken van het moeizaam verlopen van het afsluiten van een overeenkomst is het feit dat een aanzienlijke financiële bijdrage wordt gevraagd en dat het huidige voorstel van de sectoren hierin tekort schiet. Voor beide sectoren vormt dit het grootste obstakel.
De beheerskosten die geraamd worden in de tweejaarlijkse studies hoeveelheid en kosten zwerfvuil en sluikestort, vormen in combinatie met de fractietelling hiervoor de basis. Deze basis stelt mij in staat om de industrie haar volle verantwoordelijkheid te doen opnemen, naast de evidente verantwoordelijkheden van de burger en de overheid (lokale en bovenlokale besturen).
9. Een aantal overlegmomenten, zowel formeel als informeel, heeft plaatsgevonden tussen de coördinator van Vlaanderen Mooi en beide sectoren om tot een

aanvaardbare overeenkomst te komen. De aanzienlijke financiële bijdrage die wordt gevraagd, is het belangrijkste knelpunt.

Overlegmomenten sigarettensector:

2016: maart, mei, oktober, december.

2017: januari, maart, mei.

Overlegmomenten kauwgomsector:

2016: juli, september, december.

2017: maart, mei.

10. Specifiek onderzoek wordt hier momenteel nog niet rond uitgevoerd.